JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
17 päivänä maaliskuuta 2016 [1]

Asia C-207/15 P

Nissan Jidosha KK

Muutoksenhaku — Yhteisön tavaramerkki — Sanaosan ”CVTC” sisältävä kuviomerkki — Tutkija hylkää uudistamisen osittain

1. Nissan Jidosha KK -niminen yritys (jäljempänä Nissan) vaatii nyt käsiteltävässä valituksessa unionin tuomioistuinta kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-572/12, Nissan Jidosha v. SMHV (CVTC), 4.3.2015 antaman tuomion [2] (jäljempänä valituksenalainen tuomio).

2. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi valituksenalaisessa tuomiossa Nissanin kanteen, joka koski sisämarkkinoiden harmonisointiviraston (tavaramerkit ja mallit) (jäljempänä SMHV) ensimmäisen valituslautakunnan 6.9.2012 tekemää päätöstä (asia R 2469/2011-1), jossa puolestaan oli vahvistettu kyseisen elimen päätös hylätä osittain yhteisön tavaramerkiksi nro 2188118 rekisteröidyn merkin CVTC rekisteröinnin uudistamista koskeva hakemus.

3. Valituksen taustalla oleva riita-asia liittyy yhteisön tavaramerkistä annetun asetuksen (EY) N:o 207/2009 [3] 47 artiklan 3 kohdan soveltamiseen, eikä unionin tuomioistuin ole toistaiseksi tulkinnut kyseistä säännöstä. Esille otettu oikeudellinen ongelma on siis uusi, ja lisäksi sillä on vaikutusta tavaramerkkien uudistamismenettelyihin; tarkemmin sanottuna sen ratkaiseminen antaa varmuuden sovellettavien määräaikojen järjestelmästä.

I Asiaa koskevat oikeussäännöt

A *Yhteisön tavaramerkistä annettu asetus N:o 207/2009*

4. Asetuksen 46 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Yhteisön tavaramerkin rekisteröinnin kesto on 10 vuotta alkaen hakemispäivästä. Rekisteröinti voidaan uudistaa 47 artiklan mukaisesti kymmenen vuoden jaksoissa.”

5. Sen 47 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Yhteisön tavaramerkin rekisteröinti uudistetaan tavaramerkin haltijan tai tämän nimenomaisesti valtuuttaman henkilön pyynnöstä, jos maksut on suoritettu.

1 — Alkuperäinen kieli: espanja.

2 — EU:T:2015:136.

3 — 26.2.2009 annettu neuvoston asetus (EUVL L 78, s. 1).

2. Virasto ilmoittaa yhteisön tavaramerkin haltijalle ja kaikille yhteisön tavaramerkkiin merkittyjen oikeuksien haltijoille rekisteröinnin umpeutumisesta hyvissä ajoin ennen tätä umpeutumista. Virasto ei ole vastuussa siitä, että ilmoitusta ei ole annettu.

3. Uudistamishakemus on esitettävä kuuden kuukauden määräajassa, joka päättyy sen kuukauden viimeisenä päivänä, jonka aikana suoja-aika loppuu. Maksut on myös suoritettava tässä määräajassa. Hakemus voidaan kuitenkin vielä esittää ja maksut suorittaa kuuden kuukauden lisämääräajan kuluessa, joka alkaa ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetun päivän jälkeisenä päivänä, jos mainitun määräajan kuluessa suoritetaan lisämaksu.

4. Jos hakemus esitetään tai maksut maksetaan ainoastaan joidenkin sellaisten tavaroiden tai palvelujen osalta, joita varten yhteisön tavaramerkki on rekisteröity, rekisteröinti uudistetaan ainoastaan kyseisten tavaroiden tai palvelujen osalta.

5. Uudistaminen tulee voimaan rekisteröinnin umpeutumista seuraavana päivänä. Uudistaminen rekisteröidään.”

6. Asetuksen 48 artiklan sanamuoto on seuraava:

”1. Rekisterissä olevaa yhteisön tavaramerkkiä ei muuteta rekisteröinnin keston eikä sen uudistamisen aikana.

2. Jos yhteisön tavaramerkki kuitenkin sisältää haltijan nimen ja osoitteen, muutokset, jotka eivät huomattavasti vaikuta tavaramerkin tunnistamiseen, sellaisena kuin se on alun perin rekisteröity, voidaan haltijan pyynnöstä rekisteröidä.

3. Muutoksen rekisteröinnin julkaisemisen on sisällettävä yhteisön tavaramerkin kuvaus. Kolmannet, joiden oikeuksiin muutoksella voi olla vaikutusta, voivat kiistää sen rekisteröinnin kolmen kuukauden kuluessa julkaisemisesta.”

7. Sen 50 artiklan sanamuoto on seuraava:

”1. Yhteisön tavaramerkistä voidaan luopua kaikkien tai joidenkin sellaisten tavaroiden tai palvelujen osalta, joita varten se on rekisteröity.

2. Tavaramerkin haltija ilmoittaa luopumisesta kirjallisesti virastolle. Luopuminen on voimassa vasta rekisteriin merkinnän jälkeen.

_ _”

B *Täytäntöönpanoasetus (EY) N:o 2868/95*[4]

8. Yhteisön tavaramerkistä annetun asetuksen soveltamisen täsmentämiseksi annettiin vuonna 1995 asetus N:o 2868/95 yhteisön tavaramerkistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 40/94[5] täytäntöönpanosta (jäljempänä täytäntöönpanoasetus); täytäntöönpanoasetuksen 30 sääntö (”Rekisteröinnin uudistaminen”) kuuluu seuraavasti:

”1) Hakemuksessa rekisteröinnin uudistamiseksi on oltava

4 — 13.12.1995 annettu komission asetus (EYVL L 303, s. 1), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 31.3.2009 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 355/2009 (EUVL L 109, s. 3). EurLex-tietokannassa on olemassa konsolidoitu toisinto.

5 — Asetusta N:o 207/2009 edeltänyt asetus (EYVL 1994, L 11, s. 1).

a) uudistamista hakevan henkilön nimi;

b) uudistettavan yhteisön tavaramerkin rekisterinumero;

c) jos uudistamista haetaan vain osalle rekisteriin merkityistä tavaroista ja palveluista, maininta niistä luokista tai tavaroista ja palveluista, joita hakemus koskee tai niistä, joita se ei koske, ryhmiteltynä Nizzan luokituksen luokkien mukaiseen järjestykseen siten, että ennen kutakin ryhmää ilmoitetaan sen luokan numero, johon ryhmään kyseiset tavarat tai palvelut kuuluvat.

– –

4) Jos uudistamishakemus jätetään asetuksen 47 artiklan 3 kohdan mukaisten määräaikojen kuluessa, mutta muut mainitun asetuksen 47 artiklan ja näiden sääntöjen edellytykset eivät täyty, virasto ilmoittaa hakijalle havaituista puutteista.

5) Jos uudistamishakemusta ei jätetä tai se jätetään asetuksen 47 artiklan 3 kohdan kolmannessa virkkeessä säädetyn määräajan jälkeen tai jos maksuja ei suoriteta tai ne suoritetaan kyseisen määräajan jälkeen tai jos puutteita ei poisteta määräajan kuluessa, virasto katsoo rekisteröinnin päättyneen ja ilmoittaa asiasta yhteisön tavaramerkin haltijalle.

Jos suoritetut maksut eivät riitä kattamaan kaikkia niitä tavara- ja palveluluokkia, joihin uudistamishakemus kohdistuu, rekisteröintiä ei pidetä päättyneenä, jos on selvää, mitkä luokat maksujen on tarkoitettu kattavan. Muiden tietojen puuttuessa virasto ottaa luokat huomioon luokituksen mukaisessa järjestyksessä.

6) Kun 5 kohdan mukainen päätös on lopullinen, virasto poistaa tavaramerkin rekisteristä. Poistaminen tulee voimaan rekisteröinnin päättymispäivää seuraavana päivänä.

– –”

9. Asiassa ei voida soveltaa ajallisesti yhteisön tavaramerkistä annettuun asetukseen ja täytäntöönpanoasetukseen 16.12.2015 annetulla asetuksella (EU) 2015/2424[6] tehtyjä muutoksia.[7]

6 — Yhteisön tavaramerkistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 207/2009 ja yhteisön tavaramerkistä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 40/94 täytäntöönpanosta annetun komission asetuksen (EY) N:o 2868/95 muuttamisesta sekä maksuista sisämarkkinoilla toimivalle yhdenmukaistamisvirastolle (tavaramerkit ja mallit) annetun komission asetuksen (EY) N:o 2869/95 kumoamisesta 16.12.2015 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EUVL L 341, s. 21).

7 — Asetuksen säännökset tulevat voimaan vasta 23.3.2016. Käsiteltävän valituksen kannalta merkityksellisiin säännöksiin ei joka tapauksessa ole tehty merkittäviä muutoksia.

II Asian tausta

10. Valituksenalaisessa tuomiossa esille otettujen tosiseikkojen mukaan Nissan jätti 23.4.2001 SMHV:lle yhteisön tavaramerkin rekisteröintiä koskevan hakemuksen, joka koski seuraavaa kuviomerkkiä:

11. Tavaramerkin oli määrä kattaa tuotteet, jotka kuuluivat tavaroiden ja palvelujen kansainvälistä luokitusta tavaramerkkien rekisteröimistä varten koskevaan 15.6.1957 tehtyyn Nizzan sopimukseen pohjautuvan luokituksen luokkiin 7,[8] 9[9] ja 12[10].[11]

12. SMHV rekisteröi riidanalaisen merkin 29.10.2003 kyseisten kolmen tavaroiden luokan osalta.

13. SMHV ilmoitti 27.9.2010 oikeudenhaltijana olevalle Nissanille mahdollisen uudistamisen varalta, että tämän tavaramerkin rekisteröinti umpeutuisi pian (23.4.2011).

14. Nissan teki 27.1.2011 tavaramerkkinsä rekisteröinnin uudistamista koskevan hakemuksen, joka koski vain luokkiin 7 ja 12 kuuluvia tavaroita.

15. SMHV ilmoitti Nissanille 9.5.2011 päivätyllä kirjeellä yhtäältä tämän tavaramerkin rekisteröinnin uudistamisen kirjaamisesta rekisteriin (päiväys: 8.5.2011) luokkiin 7 ja 12 kuuluvien tuotteiden osalta ja toisaalta saman tavaramerkin osalta luokkaan 9 kuuluvien tuotteiden poistamisesta rekisteristä.

16. Nissan vaati 14.7., 22.7. ja 1.8.2011 päivätyillä kirjeillä SMHV:tä sisällyttämään luokkaan 9 kuuluvat tuotteet tavaramerkkinsä rekisteröinnin uudistamiseen.

17. SMHV hylkäsi kyseisen pyynnön 26.8.2011. Tavaramerkkien hallinto-osasto vahvisti päätöksen hylkäämällä 28.9.2011 Nissanin kyseistä päätöstä vastaan esittämän mitättömyysvaatimuksen.

18. Nissan riitautti 28.9.2011 tehdyn päätöksen SMHV:n valituslautakunnassa 25.11.2011 päivätyllä kirjallisella valituksella asetuksen N:o 207/2009 58–64 artiklan mukaisesti.

19. Valituslautakunta hylkäsi Nissanin valituksen 6.9.2012 antamallaan päätöksellä[12] ja piti (ensimmäistä) hakemusta, joka koski tavaramerkin rekisteröinnin uudistamista luokkiin 7 ja 12 kuuluvien tuotteiden osalta, nimenomaisena ja yksiselitteisenä asetuksen N:o 207/2009 50 artiklassa tarkoitettuna osittaisena luopumisena tavaramerkin rekisteröinnin uudistamisesta luokkaan 9 kuuluvien tuotteiden osalta, mistä oli aiheutunut vaikutuksia tavaramerkin haltijalle siitä lähtien, kun SMHV oli vastaanottanut hakemuksen.

8 — Luokkaan 7 kuuluvat koneet ja konetyökalut; moottorit (paitsi maa-ajoneuvoihin); kytkin- ja voimansiirtokomponentit (paitsi maa-ajoneuvoihin); maanviljelysvälineet, muut kuin käsikäyttöiset; munanhautomakoneet ja myyntiautomaatit.

9 — Luokkaan 9 kuuluvat tieteelliset, merenkulku-, geodeettiset, valokuvaus-, elokuva-, optiset, punnitus-, mittaus-, merkinanto-, tarkastus- (valvonta-), hengenpelastus- ja opetuslaitteet ja -välineet; laitteet ja välineet sähkön johtamiseen, kytkemiseen, muuntamiseen, varaamiseen, säätämiseen tai hallintaan; äänen ja kuvien tallennus-, siirto- ja toistolaitteet; magneettiset tietovälineet, tallennelevyt; CD-levyt, DVD-levyt ja muut digitaaliset tallennusvälineet; kolikkokäyttöisten laitteiden koneistot; kassakoneet, laskukoneet, tietojenkäsittelylaitteet, tietokoneet; tietokoneohjelmistot ja tulensammutuslaitteet.

10 — Luokkaan 12 kuuluvat ajoneuvot sekä maa-, ilma- ja vesikulkuneuvot.

11 — Sopimusta muutettiin 28.9.1979.

12 — Asia R 2469/2011-1.

20. Valituslautakunta totesi lisäksi, että luopumisilmoitus sitoi tavaramerkin haltijaa eikä tällöin voitu soveltaa asetuksen N:o 207/2009 47 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua kuuden kuukauden lisämääräaikaa. Valituslautakunta otti huomioon osittaisen uudistamisen rekisteröinnin ja tästä ilmoittamisen asianosaiselle sekä näistä molemmista toimista johtuvat vaikutukset erga omnes ja katsoi, että oikeusvarmuuden vuoksi Nissan ei voinut peruuttaa päätöstään jättää tavaramerkin rekisteröinti uudistamatta tiettyjen tuotteiden osalta.

III Valituksenalainen tuomio

21. Nissan nosti 21.12.2012 kanteen unionin yleisessä tuomioistuimessa ja vaati tätä kumoamaan valituslautakunnan päätöksen. Se esitti kanteensa tueksi yhden ainoan kanneperusteen, joka koski asetuksen N:o 207/2009 47 ja 50 artiklan rikkomista.

22. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi Nissanin kanteen 4.3.2015 antamassaan tuomiossa. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että valituslautakunta oli tehnyt oikeudellisen virheen verratessaan tavaramerkin rekisteröinnin uudistamishakemuksen puuttumista luopumisilmoitukseen,[13] mutta kieltäytyi kuitenkin kumoamasta riidanalaista päätöstä, koska sen näkemyksen mukaan[14] asetuksen N:o 207/2009 47 artiklan soveltaminen johti samaan ratkaisuun, jonka SMHV oli antanut ja valituslautakunta vahvistanut.

23. Unionin yleisen tuomioistuimen mukaan 47 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu lisämääräaika (seuraavat kuusi kuukautta tavaramerkin suoja-ajan päättymisestä)[15] on luonteeltaan poikkeuksellinen suhteessa alkuperäiseen määräaikaan. Artiklan 3 kohdan sanamuodon ja systematiikan perusteella peräkkäisten osittaista uudistamista koskevien hakemusten esittäminen ei ole mahdollista. Erityisesti sen espanjankielisessä versiossa käytetty ilmaisu ”a falta de ello”, viittaa siihen, ettei poikkeuksellista määräaikaa voida soveltaa, jos uudistamishakemus on jätetty tavanomaisen määräajan kuluessa. Osittaisesta uudistamisesta on aiheutunut vaikutuksia erga omnes aiemman voimassaoloajan päättymistä seuraavasta päivästä lähtien, joten oikeusvarmuuden periaate on esteenä uudistamishakemusten täydentämiselle jälkikäteen.

24. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi vielä perusteettomina Nissanin kanteessaan esittämät muut perustelut, joissa väitettiin seuraavaa: a) teollisoikeuden suojelemista koskevan Pariisin yleissopimuksen[16] 5 bis artiklaa sekä Euroopan unionin perusoikeuskirjan[17] 17 artiklaa oli rikottu; b) luokkaan 9 kuuluvien tuotteiden poistaminen tavaramerkkiä koskevasta oikeudesta on lainvastainen muutos ja vastoin asetuksen N:o 207/2009 48 artiklaa; c) päätös tavaramerkin rekisteröinnin uudistamisesta ainoastaan luokkiin 7 ja 12 kuuluvien tuotteiden osalta oli tehty ennenaikaisesti ja d) SMHV oli hyväksynyt aiemmissa päätöksissä peräkkäisiä uudistamishakemuksia.[18]

13 — Valituksenalaisen tuomion 27–30 kohta. Koska tämä seikka ei ole kiistanalainen valituksen yhteydessä, riittää, kun todetaan, että unionin yleinen tuomioistuin perusti päättelynsä kolmeen seikkaan: a) merkin haltija ei ollut tehnyt minkäänlaista kirjallista luopumisilmoitusta, kuten asetuksen N:o 207/2009 50 artiklassa vaaditaan; b) myöskään uudistamislomake ei sisällä minkäänlaista nimenomaista luopumisilmoitusta, joka koskisi mainitsematta jätettyjä tuotteiden luokkia, ja c) Nissanin tapauksessa luopumista ei voida päätellä lomakkeen perusteella, sillä lomakkeen oli täyttänyt sen edustaja eikä varsinainen tavaramerkin haltijana oleva yritys, mikä on vastoin 50 artiklassa säädettyä.

14 — Valituksenalaisen tuomion 38–43 kohta.

15 — Kyseinen jakso on asetuksen N:o 207/2009 46 artiklan mukaan kymmenen vuotta alkaen alkuperäisestä hakemispäivästä (ks. tämän ratkaisuehdotuksen 4 kohta).

16 — 20.3.1883 tehty teollisoikeuden suojelemista koskeva Pariisin yleissopimus, jota on viimeksi tarkistettu Tukholmassa 14.7.1967 ja muutettu 28.9.1979; espanjankielinen toisinto saatavana internetsivuilla osoitteessa http://www.wipo.int/treaties/es/text.jsp?file_id=288515.

17 — Ks. tuomio Eurohypo v. SMHV (EUROHYPO) (T-439/04, EU:T:2006:119, 21 kohta).

18 — Valituksenalaisen tuomion 45–50 kohta.

IV Oikeudenkäyntimenettely unionin tuomioistuimessa ja asianosaisten vaatimukset

25. Nissanin valitus saapui unionin tuomioistuimen kirjaamoon 4.5.2015 ja SMHV:n vastinekirjelmä 19.8.2015.

26. Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 175 artiklan 1 kohdassa mainittuja valittajan vastausta ja vastineen antajan vastausta ei annettu.

27. Valittajana oleva Nissan vaatii unionin tuomioistuinta kumoamaan valituksenalaisen tuomion ja ensimmäisen valituslautakunnan 6.9.2012 tekemän päätöksen sekä velvoittamaan SMHV:n korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Se esittää valituksensa tueksi kaksi valitusperustetta, jotka koskevat asetuksen N:o 207/2009 47 ja 48 artiklan rikkomista.

28. SMHV vaatii, että unionin tuomioistuin hylkää valituksen ja velvoittaa Nissanin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

29. Istuntoa ei pidetty, sillä kumpikaan osapuolista ei tätä vaatinut.

V Valituksen tarkastelu

A *Ensimmäinen valitusperuste, joka perustuu asetuksen N:o 207/2009 47 artiklan rikkomiseen*

1. Asianosaisten lausumat

30. Ensimmäisessä valitusperusteessaan Nissan väittää unionin yleisen tuomioistuimen rikkoneen asetuksen N:o 207/2009 47 artiklaa katsoessaan, että artiklan 3 kohdassa suljetaan pois mahdollisuus peräkkäisiin osittaista uudistamista koskeviin hakemuksiin. Nissanin mukaan tavaramerkin haltijalla voi olla seuraavan kaltaisia perusteltuja syitä toimia kyseisellä tavalla: a) mahdollisesti tarpeettomien taloudellisten menojen välttäminen sellaisten tiettyjen tavaroiden ja palveluiden luokkien osalta, joilla ei enää välttämättä ole merkitystä tämän tavaramerkin suojaamisen kannalta; b) tavaramerkin luovuttaminen kolmannelle osapuolelle ennen lisämääräajan päättymistä niiden luokkien osalta, joita ei alun perin uudistettu, ja c) aiemmassa osittaista uudistamista koskevassa hakemuksessa olleiden virheiden korjaaminen.

31. Nissan katsoo, toisin kuin unionin yleinen tuomioistuin,[19] ettei asetuksen N:o 207/2009 47 artiklaa ole perusteltua tulkita siten, että siinä suljetaan pois mahdollisuus peräkkäisiin osittaista uudistamista koskeviin hakemuksiin. Artiklan sanamuodosta ei käy mitenkään ilmi, että se estäisi tavaramerkin rekisteröinnin uudistamisen useilla hakemuksilla. Ensinnäkin lisämääräaika alkaa kulua Nissanin näkemyksen mukaan sekä silloin, kun uudistamishakemusta ei ole tehty lainkaan, että silloin, kun maksuja ei ole maksettu uudistamisen alkuperäisessä määräajassa. Unionin yleinen tuomioistuin ei Nissanin mukaan ottanut huomioon näitä kahta mahdollisuutta, kun se totesi valituksenalaisen tuomion 38 kohdassa, että kyseinen lisämääräaika edellyttää, ettei uudistamishakemusta ole jätetty lainkaan alkuperäisessä määräajassa.

32. Lisäksi unionin yleisen tuomioistuimen tulkinta johtaa siihen, ettei lisämääräaika ole niiden tavaramerkin haltijoiden käytettävissä, jotka pyrkivät kaikin keinoin noudattamaan alkuperäistä määräaikaa (47 artiklan 3 kohdan ensimmäinen virke), vaan se hyödyttää niitä, jotka pystyvät maksamaan lisämääräajalla perittävän lisämaksun.

19 — Valituksenalaisen tuomion 38 ja 39 kohta.

33. Toiseksi Nissan väittää, ettei tavaramerkin rekisteröinnin osittaista uudistamista koskevia hakemuksia (tiettyjen tuotteiden osalta) voida kohdella saman tavaramerkin poistamishakemuksina muiden tuotteiden osalta. Muutoin osittainen uudistaminen rinnastettaisiin luopumiseen, josta on säädetty asetuksen N:o 207/2009 50 artiklassa. Vaikka unionin yleinen tuomioistuin katsoi asianmukaisesti, ettei käsiteltävässä tapauksessa ollut kyse luopumisesta,[20] sen 47 artiklaa koskevassa tulkinnassa tehdään sama virhe toista kautta.

34. Kolmanneksi Nissan katsoo, jälleen toisin kuin unionin yleinen tuomioistuin,[21] ettei tavaramerkin haltijan selkeästi ja yksiselitteisesti esittämä osittaista uudistamista koskeva hakemus voi merkitä sitä, että haltijan myöhemmät hakemukset on hylättävä. Nissan ottaa esille kaksi esimerkkiä SMHV:n aiemmasta hallintokäytännöstä, joissa peräkkäiset osittaiset uudistamiset on hyväksytty. Sen mukaan kyseiset kaksi esimerkkiä vahvistavat tavaramerkin haltijoiden luottamusta siihen mahdollisuuteen, että ne voivat jakaa uudistamishakemuksiaan ajallisesti. Nissan ottaa esille myös täytäntöönpanoasetuksen 30 säännön, jonka 5 kohdassa sallitaan Nissanin mukaan uudistamismaksujen maksaminen ainoastaan osasta hakemuksessa mainituista luokista. Tavaramerkin haltija voisi myöhemmin, kuitenkin lisämääräajan rajoissa, maksaa halutessaan maksut muiden luokkien osalta, mikä osoittaa Nissanin mukaan sen, ettei peräkkäisille osittaista uudistamista koskeville hakemuksille ole estettä.

35. Neljänneksi ja viimeiseksi Nissan väittää, että oikeusvarmuuden periaatteeseen vetoaminen esteenä peräkkäisille osittaista uudistamista koskeville hakemuksille sen jälkeen, kun ensimmäinen uudistamishakemus on hyväksytty ja rekisteröity (valituksenalaisen tuomion 40 kohta), on mahdollista ainoastaan, jos SMHV tekee päätöksen osittaista uudistamista koskevasta hakemuksesta ja merkitsee sen rekisteriin ennen lisämääräajan päättymistä, kuten käsiteltävässä asiassa tapahtui. Nissanin näkemyksen mukaan tällainen päätös merkitsee jälleen sitä, että tällaiset hakemukset rinnastetaan osittaiseen tavaramerkistä luopumiseen.

36. SMHV pitää valitusta perusteettomana, sillä sen mukaan unionin yleinen tuomioistuin on tulkinnut ja soveltanut asetuksen N:o 207/2009 47 ja 48 artiklaa asianmukaisella tavalla.

37. SMHV esittää valituksenalaisen tuomion 38 kohdan kanssa yhtäpitävällä tavalla, että uudistamishakemus on jätettävä yleensä hyvissä ajoin rekisteröidyn tavaramerkin suoja-ajan päättymispäivää edeltävän alkuperäisen kuuden kuukauden ajanjakson tai määräajan kuluessa 47 artiklan 3 kohdan kahden ensimmäisen virkkeen mukaisesti. Kuuden kuukauden pituisen ylimääräisen lisämääräajan (tai ”armonajan”) aikana jätetty uudistamishakemus on poikkeus.

38. SMHV:n mukaan sen tulkintaa lisämääräajan kuluessa esitetyn uudistamishakemuksen poikkeuksellisesta luonteesta voidaan perustella muun muassa ensinnäkin 47 artiklan rakenteella, jossa on nähtävillä dialektinen kahtiajako yleissääntöön ja poikkeukseen; toiseksi säännöksen sanamuodolla, sillä sen viimeisen virkkeen alussa espanjankielisessä toisinnossa käytetään ilmaisua ”a falta de ello”[22]; kolmanneksi kyseisen määräajan aikana tehdystä uudistamisesta perittävällä 25 prosentin lisämaksulla, jonka enimmäismäärä on 1 500 euroa,[23] ja neljänneksi niillä kielteisillä vaikutuksilla, joita Euroopan tavaramerkkijärjestelmään kohdistuisi, jos osittainen uudistaminen lisämääräajan kuluessa olisi sallittua niin, että rekisteriin merkitseminen tapahtuisi taannehtivasti,[24] sillä tällöin tietylle tavaramerkille myönnetyn suojan taso ei kävisi rekisteristä luotettavasti ilmi, mikä aiheuttaisi oikeudellista epävarmuutta.

20 — Luopumisen hyväksyminen edellyttää muun muassa erityisesti sitä, että haltija on ilmaissut kirjallisesti aikovansa luopua oikeudestaan.

21 — Valituksenalaisen tuomion 49 kohta.

22 — SMHV viittaa samalla asetuksen N:o 207/2009 muihin kieliversioihin, varsinaisesti englannin- ja ranskankielisiin versioihin, joista tämä seikka käy sen mukaan ilmi.

23 — SMHV viittaa maksuista sisämarkkinoilla toimivalle yhdenmukaistamisvirastolle (tavaramerkit ja mallit) 13.12.1995 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2869/95 (EYVL L 303, s. 33) 2 artiklan 16 alakohtaan.

24 — Asetuksen N:o 207/2009 47 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

39. Edellä esitetyn perusteella SMHV katsoo, ettei valituksenalaisessa tuomiossa ole rikottu asetuksen N:o 207/2009 47 artiklan 3 kohtaa. Sen mukaan unionin yleinen tuomioistuin on soveltanut kyseistä kohtaa asianmukaisesti vahvistaessaan, että selkeästi ja yksiselitteisesti alkuperäisen määräajan kuluessa esitetty täydellinen uudistamishakemus sulkee kyseisen säännöksen kahden ensimmäisen virkkeen perusteella pois mahdollisuuden sen kolmannen virkkeen soveltamiseen. SMHV:n mukaan sama päätelmä pätee myös silloin, kun uudistaminen koskee vain muutamia tavaramerkillä suojatuista tavaroista ja palveluista: tällaiseen hakemukseen ei voida soveltaa kolmatta virkettä, sillä kyseessä ei ole hakemuksen puuttuminen (kyseisen virkkeen espanjankielisen toisinnon mukaan ”a falta de ello”).

40. SMHV väittää, että asetuksen N:o 207/2009 47 artiklan 4 kohdan mukaisesti tavaramerkin rekisteröinnin uudistaminen on mahdollista ainoastaan kyseisessä hakemuksessa nimenomaisesti mainittujen tavaroiden ja palveluiden osalta. Tästä viimeksi mainitusta säännöstä seuraa, että kun tavaramerkin haltija haluaa uudistaa rekisteröinnin vain muutamien rekisteröityjen tavaroiden tai palvelujen osalta, se ilmoittaa tai myöntää implisiittisesti, ettei se halua jatkaa muiden tavaroiden ja palveluiden suojaa. SMHV:n mukaan tällainen päätelmä ei merkitse sitä, että osittaista uudistamista koskevia hakemuksia kohdeltaisiin asetuksen N:o 207/2009 50 artiklassa tarkoitettuna osittaisena luopumisena.

41. SMHV:n mukaan on niin, että jos hakemus täyttää asetuksen N:o 207/2009 47 artiklan 3 kohdan kahden ensimmäisen virkkeen vaatimukset, saman artiklan 5 kohdan toinen virke velvoittaa kirjaamaan uudistamisen rekisteriin lisämääräajan päättymistä odottamatta. Oikeusvarmuuden periaate edellyttää, ettei toimivaltaisilta viranomaisilta eikä yleisöltä voida vaatia varautumista siihen, että jo osittain uudistettua tavaramerkkiä voidaan mahdollisesti laajentaa jälkikäteen koskemaan myös niitä muita tavaroita ja palveluita, joiden osalta uudistamista ei ollut haettu.

42. Lopuksi SMHV pitää syitä, joilla Nissan perustelee sitä, että tavaramerkin haltijan edun mukaista voi olla viivästyttää uudistamishakemusta tiettyjen tavaroiden tai palveluiden osalta, riidanalaisen säännöksen tulkinnan kannalta merkityksettöminä.

2. Valitusperusteen arviointi

a) Alustavat huomautukset

43. Valituksesta käy ilmi kaksi keskenään ristiriitaista näkemystä yhteisön tavaramerkkien uudistamismenettelyn tulkinnasta, kun on ratkaistava, ovatko peräkkäiset osittaiset uudistamiset mahdollisia asetuksen N:o 207/2009 47 artiklan 3 kohdan perusteella.

44. Ensimmäistä näistä edustaa SMHV:n kanta, jolle myös unionin yleinen tuomioistuin on asettunut ja jota voidaan luonnehtia menettelyn ”ankaraksi” tulkinnaksi. Tavaramerkin haltija voi uudistaa pian päättyvän tavaramerkin rekisteröinnin ainoastaan yhdellä toimella, eli täyttämällä asianmukaisesti yhden lomakkeen ja lähettämällä sen SMHV:lle uudistamiselle asetetun määräajan (joko alkuperäisen määräajan tai lisämääräajan) kuluessa. Lisäksi sen on maksettava menettelystä perittävät maksut. Jos näin on tapahtunut, SMHV merkitsee uudistamishakemuksen rekisteriin lomakkeessa ilmoitettujen tavaroiden ja palveluiden osalta.

45. Toista näkemystä edustaa Nissanin kanta (jonka myös SMHV vaikuttaa hyväksyneen joissakin aiemmissa tapauksissa),[25] jonka mukaan eri aikaan esitettäville osittaista uudistamista koskeville hakemuksille ei ole oikeudellista estettä edellyttäen, että hakemukset esitetään säädettyjen määräaikojen kuluessa ja niihin liittyvät maksut suoritetaan. Tämän näkemyksen mukaan asetuksen

25 — Unionin yleinen tuomioistuin myönsi valituksenalaisen tuomion 50 kohdassa kyseisten aiempien hallinnollisten ratkaisujen olevan olemassa mutta totesi heti perään, etteivät ne sitoneet sitä.

N:o 207/2009 47 artiklan 3 kohtaa voidaan tulkita ”dynaamisemmin” siten, että tavaramerkin haltijalla on jonkin verran joustovaraa valita, uudistetaanko sen merkille rekisteröinnillä annettu suoja kaikkien suojan aiemmin kattamien tavaroiden ja palveluiden osalta vai vain niistä muutamien osalta, ja päätös voidaan tehdä kahdella tai useammalla peräkkäisellä hakemuksella asetuksessa säädetyn määräajan kuluessa.

46. Unionin tuomioistuimen on siis selvitettävä riidanalaisen säännöksen ulottuvuus ja asetuttava jommallekummalle riidanalaisista kannoista. Kyseessä oleva oikeudellinen ongelma on uusi, joten se on ratkaistava ilman aiemman oikeuskäytännön tukea käyttämällä klassisia tulkintaperusteita niiden unionin oikeudesta johdettuine muunnoksineen.

47. Nissanin tekemä valitus tulee käsiteltyä asianmukaisesti, kun tutkitaan unionin yleisen tuomioistuimen esittämien perustelujen kahta pääpilaria: 1) lisämääräajan poikkeuksellista luonnetta, joka unionin yleisen tuomioistuimen mukaan estää täydentävien uudistamishakemusten esittämisen, ja 2) oikeusvarmuuden turvaamisen tarvetta ensimmäisen uudistamishakemuksen rekisteriin kirjaamisen jälkeen. Noudatan siis arviossani näiden perustelujen rakennetta.

b) Uudistamismenettely ja erityisesti lisämääräajan poikkeuksellinen luonne

48. Unionin yleisen tuomioistuimen mukaan [26] asetuksen N:o 207/2009 47 artiklan 3 kohdan sanamuodosta sekä varsinaisesti sen englanninkielisestä ilmaisusta ”failing [this]” (a falta de ello) käy ilmi, että uudistamista voidaan hakea alkuperäisen määräajan jälkeen vain, jos tällaista hakemusta ei ole jätetty alkuperäisen määräajan kuluessa. Uudistamista tulee hakea lähtökohtaisesti alkuperäisen määräajan kuluessa ja vain poikkeustapauksessa lisämääräajan kuluessa. Tämä viimeksi mainittu mahdollisuus on siis käytettävissä ainoastaan silloin, kun alkuperäisen määräajan aikana ei ole esitetty minkäänlaista hakemusta.

49. Nissan kiistää tämän unionin yleisen tuomioistuimen esittämän perustelun, ja nähdäkseni se on tässä oikeassa.

50. Unionin yleinen tuomioistuin tulkitsee säännöstä sanamuodonmukaisesti korostaen sen englanninkielistä ilmaisua ”failing [this]” (a falta de ello), joka merkitsee sen mukaan sitä, että 3 artiklan soveltaminen edellyttää, ettei uudistamishakemusta ole jätetty ”tavanomaisen” määräajan kuluessa.

51. Tällaista tulkintaa käytetään kuitenkin muutamissa asetuksen N:o 207/2009 47 artiklan kieliversioissa, mutta siinä ei oteta huomioon kokonaiskuvaa, joka voidaan päätellä kyseisen säännöksen sanamuodoista muilla unionin virallisilla kielillä. Sen espanjankielisen version ilmaisu ”a falta de” tai muu vastaava ilmaisu löytyy ranskankielisestä, [27] englanninkielisestä, [28] espanjankielisestä [29] ja italiankielisestä [30] versiosta muttei sellaisenaan muun muassa ainakaan saksankielisestä, [31] portugalinkielisestä [32] eikä hollanninkielisestä [33] versiosta.

26 — Valituksenalaisen tuomion 38 kohta.

27 — ”À défaut”.

28 — ”Failing this”.

29 — ”A falta de ello”.

30 — ”In caso contrario”.

31 — ”Der Antrag und die Gebühren können noch innerhalb einer Nachfrist von sechs Monaten – – eingereicht oder gezahlt werden – –”.

32 — ”O pedido pode ainda ser presentado e as taxas pagas num prazo suplementar de seis meses – –”.

33 — ”De indiening van de aanvrage en de voldoening van de taksen kunnen nog binen een extra termin van zes maanden – –”.

52. Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ”– – jossakin kieliversiossa käytettyä unionin oikeuden säännöksen sanamuotoa ei voida käyttää tämän säännöksen ainoana tulkintaperusteena, eikä sille voida antaa etusijaa muihin kieliversioihin nähden. Unionin oikeuden säännöksiä on nimittäin tulkittava ja sovellettava yhtenäisesti ottaen huomioon kaikki unionin virallisilla kielillä laaditut versiot. Unionin oikeuden säädöksen erikielisten versioiden poiketessa toisistaan kyseessä olevaa säännöstä on tulkittava sen lainsäädännön systematiikan ja tavoitteen mukaan, jonka osa säännös on”. [34]

53. Tämä seikka ei kuitenkaan yksin riitä selvittämään, onko unionin yleinen tuomioistuin tehnyt oikeudellisen virheen. Edellisessä kohdassa viitatun oikeuskäytännön mukaan on niin, että kun unionin oikeuden säädöksen riidanalaisen säännöksen sanamuotojen todetaan poikkeavan toisistaan, tämä pelkästään estää sanamuodonmukaisen tulkinnan käyttämisen kyseessä olevassa tapauksessa, [35] minkä vuoksi on turvauduttava systemaattiseen ja teleologiseen tulkintaan.

54. Koska unionin yleinen tuomioistuin on päätellyt englanninkielisen ilmaisun ”failing” (a falta de) perusteella uudistamista koskevan jälkimmäisen määräajan olevan luonteeltaan poikkeuksellinen suhteessa ensimmäiseen määräaikaan, edellä mainitut kieliversioiden väliset erot estävät sellaisinaan katsomasta, että asetuksen N:o 207/2009 47 artiklan 3 kohdan sanamuoto osoittaisi jälkimmäisen määräajan olevan ”poikkeuksellinen” luonteeltaan.

55. Edellä mainituissa kieliversioissa (muun muassa ranskan-, espanjan-, englannin- ja italiankielisissä versioissa) esiintyvä ilmaisu ei myöskään ole yksiselitteinen edes siinä merkityksessä, joka sille valituksenalaisessa tuomiossa annetaan, vaan ilmaisu jättää sellaisenaan sen mahdollisuuden, että jälkimmäinen määräaika on vaihtoehtoinen ensimmäiselle.

56. Lisäksi on niin, että vaikka uudistamishakemuksen jättäminen kuuden kuukauden alkuperäisen määräajan kuluessa olisi 47 artiklan 3 kohdan mukaisesti ”sääntö”, lisämääräaikaa koskevaan viittaukseen ei kuitenkaan ole liitetty minkäänlaista ehtoa, jonka perusteella voitaisiin määrittää tilanteet, joissa lisämääräaika olisi poikkeus. Ainoa tosiasiallisesti erottava tekijä näiden kahden määräajan välillä on jälkimmäiseen määräaikaan liittyvä lisämaksu.

57. Yhteenvetona voidaan todeta, että espanjankielisen ilmaisun ”a falta de” tai sitä vastaavan ilmaisun sisältävien kieliversioiden perusteella ei voida päätellä täysin yksiselitteisesti, että peräkkäiset osittaista uudistamista koskevat hakemukset on automaattisesti hylättävä. Epäilen, että riidanalaisessa säännöksessä on nähty tällainen kielto siksi, että säädöstekstiä on lähestytty ehkä tiedostamatta edellä mainitulla tavalla ”ankarasti”, eikä niinkään siksi, että tekstiä tarkastelemalla voidaan loogisesti päätellä näin.

58. Myöskään asetuksen N:o 207/2009 systemaattisen tulkinnan perusteella ei voida päätellä, että peräkkäiset osittaista uudistamista koskevat hakemukset olisivat kiellettyjä – päinvastoin. SMHV on vedonnut asetuksen N:o 207/2009 47 artiklan 4 ja 5 kohtaan, mutta Nissan on sitä vastoin vedonnut täytäntöönpanoasetuksen 30 säännön 5 kohtaan. Nähdäkseni kumpikaan näistä perusteluista ei kuitenkaan ole pätevä ratkaisemaan systemaattiselta kannalta asetuksen
N:o 207/2009 47 artiklan 3 kohtaa koskevaa kiistaa.

34 — Tuomio Institute of the Motor Industry (C-149/97, EU:C:1998:536, 16 kohta); tuomio Kurcums Metal (C-558/11, EU:C:2012:721, 48 kohta) ja tuomio GSV (C-74/13, EU:C:2014:243, 27 kohta).

35 — Tämä on edellä 46 kohdassa tarkoittamani unionin oikeuden erityispiirteistä johtuva muunnos.

59. Asetuksen N:o 207/2009 47 artiklan 4 kohdan tarkoituksena ei ole rajoittaa uudistamishakemusten määrää yhteen, eikä sen valossa voida myöskään todeta 3 kohdalla olevan tällaista seurausta. Kyseisessä kohdassa säädetään ainoastaan määräämisperiaatetta [36] ja vastaavuusperiaatetta [37] soveltaen, että jos voimassa olevan tavaramerkin haltija tekee asiaa koskevan hakemuksen (ja maksaa tätä vastaavan maksun), SMHV uudistaa tavaramerkin rekisteröinnin uudistamishakemuksessa ilmoitettujen tavaroiden ja palveluiden osalta. Kyseessä on siis pelkkä normatiivinen varoitus kaikille niille, joita asia koskee, jotta nämä noudattaisivat asianmukaista huolellisuutta ja tarkkuutta uudistamishakemuksia lähettäessään. Samalla siinä kuvataan SMHV:n toimintatapaa uudistamishakemusten suhteen. Peräkkäisten hakemusten käyttämismahdollisuudesta tai kieltämisestä ei sanota mitään suuntaan eikä toiseen.

60. Asetuksen N:o 207/2009 47 artiklan 5 kohdassa ei velvoiteta SMHV:tä – päinvastoin kuin se itse väittää – kirjaamaan uudistamista rekisteriin ennen lisämääräajan päättymistä. Kun siinä säädetään, että uudistaminen tulee voimaan rekisteröinnin umpeutumista seuraavana päivänä, siinä ainoastaan todetaan, ettei uudistamisen rekisteröinti toteuduttuaan lyhennä tavaramerkin kymmenvuotista voimassaoloaikaa (jos hakemus on jätetty ennen umpeutumispäivää) eikä myöskään pidennä sitä aiheettomasti (jos rekisteröinti tehdään jostain syystä vasta kyseisen päivän jälkeen). Toisin sanoen lainsäätäjä on halunnut varmistaa, että rekisteröidyn tavaramerkin suoja säilyy keskeytyksettömänä sitä päivää seuraavasta päivästä, jona rekisteröinti umpeutuu, riippumatta siitä, milloin uudistaminen kirjataan rekisteriin.

61. Asetuksen N:o 207/2009 47 artiklan 5 kohdassa pyritään siis ainoastaan noudattamaan tarkasti rekisteröinnillä annetun suojan kestoa, joka on kunkin rekisteröinnin osalta kymmenen vuotta keskeytyksettä. Näin vältetään muun muassa se, että uudistamishakemuksen käsittelyn viivästyminen vaarantaisi rekisteröinnillä tavaramerkille annetun suojan jatkumisen. Siitä ei siis aiheudu SMHV:lle velvollisuutta kirjata uudistaminen rekisteriin ennen lisämääräajan päättymistä, kuten SMHV väittää.

62. Nissan vetoaa väitteensä tueksi täytäntöönpanoasetuksen 30 säännön 5 kohtaan, jota ei nähdäkseni voida käyttää peräkkäisten osittaista uudistamista koskevien hakemusten kohdalla perusteluna sen enempää puolesta kuin vastaan. Kyseinen sääntö koskee ensinnäkin tilanteita, joissa SMHV:n on julistettava rekisteröinti päättyneeksi (hakemusta ei ole jätetty tai se on jätetty vasta lisämääräajan päättymisen jälkeen, maksuja ei ole suoritettu tai havaittuja puutteita ei ole poistettu). Seuraavaksi siinä lisätään säännös siltä varalta, että suoritetut maksut ”eivät riitä kattamaan kaikkia niitä tavara- ja palveluluokkia, joihin uudistamishakemus kohdistuu”, jolloin SMHV ei voi pitää rekisteröintiä päättyneenä, ”jos on selvää, mitkä luokat maksujen on tarkoitettu kattavan”. Kumpikaan näistä säännöksistä ei nähdäkseni merkitse sitä, että peräkkäisten hakemusten jättämisen mahdollisuus olisi joko hyväksyttävä tai hylättävä.

63. Vaikka edellä esitetyn perusteella en pidä systemaattista tulkintaa erityisen hyödyllisenä käsiteltävän riita-asian kannalta, asetuksen N:o 207/2009 47 artiklan 3 kohtaa on ehkä tarkasteltava suhteessa saman artiklan 2 kohdassa säädettyyn SMHV:n velvollisuuteen ilmoittaa tavaramerkin haltijalle tämän merkin suojan tulevasta umpeutumisesta. Artiklan 2 kohdassa säädetään, että SMHV ”ei ole vastuussa siitä, että ilmoitusta ei ole annettu”, joten lienee loogista ajatella, että lainsäätäjä on halunnut alkuperäisen määräajan kaksinkertaistamalla lieventää sitä ankaruutta, joka liittyy tavaramerkkien rekisteröinnin poistamiseen ilman etukäteen annettua ilmoitusta rekisteröinnin umpeutumisesta. SMHV:n vapauttaminen vastuusta, kun se ei ole antanut kyseistä ilmoitusta, korvautuu tietyllä tapaa tavaramerkin haltijoille myönnettävällä ylimääräisellä määräajalla siten, että näillä on vielä toiset kuusi kuukautta aikaa saada omin keinoin tieto suojattujen merkkiensä rekisteröinnin umpeutumisesta ja toimia tämän edellyttämällä tavalla.

36 — Yksi tavaramerkkioikeudelle ominaisista periaatteista, jonka mukaan asia tulee ratkaistavaksi ainoastaan osapuolen aloitteesta.

37 — Vastaavuusperiaate (prosessuaalinen johdonmukaisuus) velvoittaa lausumaan vaatimuksista sellaisina kuin ne on esitetty, lausumatta niiden ulkopuolelta.

64. Sanamuodonmukainen ja systemaattinen tulkinta eivät siis millään tavalla tue sellaista säännöksen tulkintaa, josta voitaisiin päätellä peräkkäisten osittaista uudistamista koskevien hakemusten olevan kiellettyjä. Näin ollen on turvauduttava teleologiseen tulkintaan sekä yhteisön tavaramerkkien uudistamismenettelyiden olennaiseen tarkoitukseen. Vaikka menettelyihin sisältyy tarve noudattaa tiettyjä muodollisuuksia ja määräaikoja, niiden tarkoituksena ei ole rasittaa tavaramerkin haltijoita monimutkaisella tulkinnalla vaan auttaa niitä yhdenmukaisella ja järjestelmällisellä tavalla jatkamaan tavaramerkkiensä suoja-aikaa.

65. Asetuksen N:o 207/2009 tarkoituksena on tältä osin edesauttaa aiemmin rekisteröityjen erottamiskykyisten merkkien peräkkäisiä uudistamisia kymmenen vuoden ajanjaksoiksi, sillä merkit ovat taloudelliselta kannalta tärkeitä niiden haltijoina olevien yritysten toiminnalle ja koska yrityksillä on kyseisiin merkkeihin liittyviä omistusoikeuksia. Näin on ymmärrettävämpää, miksi käytössä on kaksi peräkkäistä määräaikaa ja miksi unionin lainsäätäjä myöntää viimeisenä korjaavana keinona molempien määräaikojen (tavanomaisen ja lisämääräajan) päätyttyä tavaramerkin haltijalle mahdollisuuden pyytää myöhemmin oikeuksiensa palauttamista edellyttäen, että asetuksen N:o 207/2009 81 artiklassa säädetyt edellytykset täyttyvät (menetetyn määräajan palauttaminen).

66. Asetuksen N:o 207/2009 47 artiklan 3 kohtaa on siis tulkittava ottaen huomioon se, että yhteisön tavaramerkkien rekisteröinnin uudistamista on edesautettava aina, kun se on sääntöjenmukaisesti mahdollista. Samalla tavoin kuin tuomioistuinmenettelyissä noudatetaan yleensä pro actione -periaatetta (favor actionis) ratkaisumallina mahdollisten tulkintaan liittyvien epäselvyyksien yhteydessä, samaa periaatetta voidaan soveltaa hallinnollisissa menettelyissä, jotta voimassa oleva rekisteröinti saadaan uudistettua uudeksi jaksoksi osapuolen aloitteesta.

67. Tältä kannalta tarkasteltuna SMHV:n kanta, jolle myös unionin yleinen tuomioistuin on asettunut, olisi hyväksyttävissä vain, jos peräkkäiset osittaista uudistamista koskevat hakemukset olisi kielletty ehdottomasti ja jos tällainen kielto olisi helposti pääteltävissä asetuksen N:o 207/2009 47 artiklasta. Koska tällaista kieltoa ei ole, en näe käsiteltävässä asiassa kyseessä olevan kaltaisten kahden peräkkäisen hakemuksen, jotka koskevat erikseen tiettyjä tavaroita ja palveluita, esittämiselle olevan oikeudellista estettä edellyttäen, että hakemukset on jätetty määräajassa ja niihin liittyvät maksut ja lisämaksut on suoritettu.

68. Asetuksen N:o 207/2009 47 artiklan 3 kohdassa myönnetään siis aiemmin rekisteröidyn tavaramerkin haltijalle todellisuudessa vuosi aikaa rekisteröinnin uudistamiseen siten, että kyseinen vuosi on jaettu kahteen puolivuotisjaksoon ja määräaika alkaa kulua kuusi kuukautta ennen sen kuukauden viimeistä päivää, jona suoja-aika loppuu, ja se päättyy kuuden kuukauden kuluttua viimeksi mainitusta päivästä. Se, että määräaika on jaettu kahteen jaksoon, joiden ainoa ero on jälkimmäisellä jaksolla jätetyistä hakemuksista perittävä lisämaksu, ei estä peräkkäisten osittaista uudistamista koskevien hakemusten esittämistä, kuten ei estä myöskään kyseisen säännöksen sanamuoto eikä sen systematiikka, etenkään kun kyse on niiden tavaroiden ja palveluiden täsmentämisestä, joita kyseinen uudistaminen koskee.

c) Uudistamismenettelyyn liittyvä oikeusvarmuus

69. Nissan arvostelee unionin yleisen tuomioistuimen arviointia,[38] jonka mukaan aiempaa hakemusta täydentävän osittaista uudistamista koskevan hakemuksen esittäminen on vastoin oikeusvarmuuden periaatetta silloin, kun ensimmäinen hakemus on jo kirjattu rekisteriin. Valituksenalaisen tuomion 41 kohdassa vahvistetaan, että oikeusvarmuuden turvaaminen on välttämätöntä, koska uudistamisen rekisteröinnillä on vaikutuksia erga omnes, ja nämä tulevat voimaan tavaramerkin umpeutumista seuraavana päivänä.

38 — Valituksenalaisen tuomion 40 kohta.

70. Olen tästäkin seikasta yhtä mieltä Nissanin kanssa. Kuten edellä totesin,[39] asetuksen N:o 207/2009 47 artiklan 5 kohtaan ei sisälly minkäänlaista säännöstä, joka velvoittaisi SMHV:n rekisteröimään uudistamisen ennen lisämääräajan päättymistä. Jos viivästys tapahtuu, johtuipa se puutteiden poistamisen tarpeesta[40] tai muista syistä, joiden vuoksi rekisteröintiä ei voida suorittaa nopeasti ennen lisämääräajan päättymistä, uudistamisen lykkääminen rekisterimerkinnän avulla on oltava mahdollista siihen saakka, kunnes havaittu ongelma on selvitetty.

71. Oikeusvarmuuden osalta on lisäksi mielestäni muistettava, että asetuksessa N:o 207/2009 ja täytäntöönpanoasetuksessa on monia säännöksiä, joista käy ilmi lainsäätäjän aikomus saada yhteisön tavaramerkkien rekisteröinti vastaamaan todellisuutta. Tämä ajatus käy selvästi ilmi mekanismeista, jotka on tarkoitettu tasaamaan erot tosiasiallisen suojan, jollaisena tavaramerkin haltija sen havaitsee, ja rekisteristä ilmenevän suojan välillä. Tästä syystä täytäntöönpanoasetuksen 30 säännön 4 kohdassa SMHV velvoitetaan ilmoittamaan uudistamista hakeville hakemuksessa havaituista puutteista; asetuksen N:o 207/2009 26 artiklan 2 kohdassa sallitaan tietyin rajoituksin tavaramerkkiä koskevan hakemuksen muuttaminen myös silloin, kun se on julkaistu, ja viimeksi mainitun asetuksen 81 artiklassa säädetään mahdollisuudesta pyytää tiettyjen edellytysten täyttyessä menetetyn määräajan palauttamista, kun tavaramerkin haltija ei ole pystynyt noudattamaan määräaikaa.

72. Näin ollen unionin yleisen tuomioistuimen oikeusvarmuuden osalta esittämä ainoa peruste ei vaikuta vakuuttavalta, vaan päinvastoin se osoittaa, että väitettyä oikeudellista epävarmuutta on aiheuttanut alun perin SMHV:n nimenomainen asenne, kun se on kiirehtinyt rekisteröimään uudistamishakemuksen jo ennen lisämääräajan päättymistä. Myöhempi osittainen uudistaminen on nimittäin hylätty oikeudellisen epävarmuuden aiheutumisen estämiseksi siksi, että SMHV on käsitellyt hakemuksen rekisteröinnin ”automaattisesti” ja kiirehtien.

73. Nissan väittää lisäksi[41] maksaneensa käsiteltävässä asiassa jo heti alussa maksun, joka kattaa sen tavaramerkillä suojattujen kolmen luokan uudistamisesta aiheutuvat kustannukset, joten sen mukaan SMHV:n olisi pitänyt varmistua hakemuksen täydellisyydestä. Vaikka kyseistä seikkaa ei voida tutkia valituksen yhteydessä, koska se ei käy ilmi valituksenalaisesta tuomiosta, vastapuoli ei ole myöskään kieltänyt sitä nimenomaisesti.

74. Edellä esitetyn perusteella katson, että ensimmäinen valitusperuste on oikeudellisesti perusteltu, joten se on hyväksyttävä. Tästä seuraa, että valituksenalainen tuomio on kumottava.

75. Vaikka ensimmäisen valitusperusteen arviointi tekee toisen valitusperusteen tutkimisesta merkityksetöntä, käsittelen seuraavaksi hyvin lyhyesti sitä, millainen ratkaisu toisesta valitusperusteesta olisi mielestäni annettava, jos unionin tuomioistuin päättää hylätä ensimmäisen.

B *Toinen valitusperuste, joka perustuu asetuksen N:o 207/2009 48 artiklan rikkomiseen*

1. Asianosaisten lausumat

76. Nissanin mukaan SMHV:n suorittama rekisteröinnin osittainen uudistaminen, jossa poistettiin suoja luokkaan 9 kuuluvilta tuotteilta, merkitsee tavaramerkin muuttamista vastoin asetuksen N:o 207/2009 48 artiklassa säädettyä kieltoa. Kyseisen säännöksen mukaan yhteisön tavaramerkkiä ei saa muuttaa rekisteröinnin keston eikä sen uudistamisen aikana.

39 — Tämän ratkaisuehdotuksen 61 kohta.

40 — Ks. täytäntöönpanoasetuksen 30 säännön 4 kohta.

41 — Valituskirjelmän 2 kohta.

77. Nissan väittää vastoin unionin yleisen tuomioistuimen näkemystä,[42] ettei 48 artiklassa tarkoiteta pelkästään tavaramerkin muodostavaa merkkiä, sillä yhtäältä kohdassa ei mainita sanaa ”merkki” ja toisaalta yhteisön tavaramerkki on oikeus, joka osoittaa tiettyjen tavaroiden tai palveluiden kaupallisen alkuperän.

78. SMHV väittää vastauksessaan, että Nissanin ehdottama 48 artiklan tulkinta on ristiriidassa kyseisen artiklan 3 kohdan sanamuodon kanssa. Lisäksi SMHV katsoo, että asetuksen N:o 207/2009 43 artiklan 1 ja 2 kohdassa vahvistetaan unionin yleisen tuomioistuimen tulkinta, sillä niissä annetaan tavaramerkin haltijalle mahdollisuus rajoittaa eli muuttaa tavaroiden ja palveluiden luetteloa. SMHV:n mukaan unionin yleinen tuomioistuin totesi asianmukaisesti, että määräajassa esitetyn täydellisen uudistamishakemuksen rekisteröinti, kun hakemus koskee ainoastaan osaa aiemmin voimassa olleen suoja-ajan kattamista tavaroista ja palveluista, merkitsee väistämättä sitä, ettei kyseinen tavaramerkin haltija pyrkinyt ulottamaan yhteisön tavaramerkkiä muihin tavaroihin ja palveluihin päättyvää suoja-aikaa pidemmäksi ajaksi.

2. Valitusperusteen arviointi

79. Vaikken ole täysin samaa mieltä SMHV:n toisesta valitusperusteesta esittämän väitteen viimeisen osan kanssa, olen SMHV:n kanssa samaa mieltä asetuksen N:o 207/2009 48 artiklasta. Tavaramerkin muuttamista sen voimassaoloaikana koskeva kielto koskee sekä varsinaista merkkiä että tavaroiden ja palveluiden luetteloa.[43] Mainitun säännöksen 2 kohta koskee ainoastaan merkin ”haltijan nimen ja osoitteen” muuttamista, jos nämä molemmat sisältyvät merkkiin. Kyseisiä tietoja on mahdollista muuttaa vain, jos ne ”eivät huomattavasti vaikuta tavaramerkin tunnistamiseen, sellaisena kuin se on – – rekisteröity”.

80. Asetuksen N:o 207/2009 48 artiklaan liittyvät ongelmat eivät liity niihin ongelmiin, jotka johtuvat hallintotoimista tavaramerkkien rekisteröinnin uudistamisen kirjaamiseksi. Samalla tavalla kuin 47 artiklan mukainen osittainen uudistaminen (esimerkiksi kun kyseessä on ilmeinen ”toisen” hakemuksen myöhästyminen) ei merkitse sitä, että lopputulos olisi asetuksen N:o 207/2009 48 artiklan 2 kohdan vastainen, eli sitä, että kyseessä olisi kielletyn ”muutoksen” tekeminen tavaramerkkiin, 48 artiklaa ei rikota myöskään sillä seikalla, että SMHV on tulkinnut tässä tapauksessa virheellisesti 47 artiklaa ja myöntänyt ainoastaan rajoitetun uudistamisen.

81. Asetuksen N:o 207/2009 48 artiklassa säädetty yhteisön tavaramerkkien muuttamisen kielto ei estä sitä mahdollisuutta, että yhteisön tavaramerkin rekisteröintiä uudistettaessa suojan ala rajoitettaisiin tiettyihin tavaroiden tai palveluiden luokkiin siten, ettei se koskisi enää kaikkia suojan alaan siihen asti kuuluneita luokkia. Säännös koskee ainoastaan merkkiin tehtäviä muutoksia, joita voidaan tehdä merkkiin säännöksessä itsessään asetetuin rajoituksin edellyttäen, etteivät ne vaikuta merkin erottamiskykyyn.[44] Ei olisi myöskään mielekästä soveltaa artiklan 2 kohtaa tavaroihin ja palveluihin, kun se siis koskee yksinomaan merkkiin alun perin sisältyneen nimen ja osoitteen muuttamista.

82. Jos ensimmäinen valitusperuste täten hylätään, on toinenkin valitusperuste hylättävä.

42 — Valituksenalaisen tuomion 48 kohta.

43 — Bender, A., ”Eintragung und Verlängerung einer Gemeinschaftsmarke”, teoksessa Fezer, K.-H., *Handbuch der Markenpraxis, Band I –Markenverfahrensrecht*, toim. C.H. Beck, München, 2007, s. 651.

44 — Idem; ks. myös Geroulakos, P., ”Título V: Vigencia, renovación y modificación de la marca comunitaria – Artículo 48”, teoksessa Casado Cerviño, A. ja Llobregat Hurtado, M.-L., *Comentarios a los reglamentos sobre la marca comunitaria*, toim. La Ley, 2. painos., Madrid, 2000, s. 442.

VI Valituksenalaisen tuomion kumoamisen seuraukset

83. Ensimmäisen valitusperusteen hyväksyminen merkitsee valituksenalaisen tuomion kumoamista siltä osin kuin siinä vahvistetaan päätös olla hyväksymättä Nissanin hakemusta rekisteröinnin osittaiseksi uudistamiseksi.

84. On loogista, että samalla myös ensimmäisen valituslautakunnan päätös on kumottava. Koska valituslautakunnan päätöksen perustelut perustuivat siihen, että luokkaan 9 kuuluvien tavaroiden ja palveluiden mainitsematta jättäminen Nissanin alun perin esittämässä uudistushakemuksessa katsottiin luopumiseksi, valituksenalaisen tuomion 25–30 kohdassa esitetyt näkemykset, joita pidän asianmukaisina, ovat kuitenkin edelleen täysimääräisesti päteviä, ja niillä voidaan perustella Nissanin unionin yleisessä tuomioistuimessa riitauttaman päätöksen kumoaminen. Tuomiossa, jonka unionin tuomioistuimen jaosto antaa nyt käsiteltävästä valituksesta, voidaan käyttää näitä perusteluja, sanotun kuitenkaan rajoittamatta niiden muuttamista riita-asiaa koskevan unionin tuomioistuimen näkemyksen mukaisesti.

85. Lopuksi on niin, että valituksenalaisen tuomion kumoaminen velvoittaa unionin tuomioistuimen ratkaisemaan myös ensimmäisen oikeusasteen oikeudenkäyntikulut. Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 137 artiklan 1 kohdan mukaisesti, luettuna yhdessä saman työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdan kanssa, SMHV on velvoitettava korvaamaan ensimmäisen oikeusasteen ja muutoksenhakuasteen oikeudenkäyntikulut, koska sen vaatimukset on hylätty ja koska tämän oikeudenkäyntimenettelyn valittaja on tätä vaatinut.

VII Ratkaisuehdotus

86. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin ratkaisee asian seuraavasti:

1) Unionin yleisen tuomioistuimen asiassa T-572/12, Nissan Jidosha KK vastaan SMHV, 4.3.2015 antama tuomio kumotaan.

2) Sisämarkkinoiden harmonisointiviraston (tavaramerkit ja mallit) ensimmäisen valituslautakunnan 6.9.2012 tekemä päätös asiassa R 2469/2011-1 kumotaan.

3) Sisämarkkinoiden harmonisointivirasto (tavaramerkit ja mallit) velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut molemmissa oikeusasteissa.